อนุสรณ์ในงานฌาปนกิจศพ

ายจามร สุทธิสอาด

วัดพระศรีมหาธาตุ

วันพุธที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๒๑

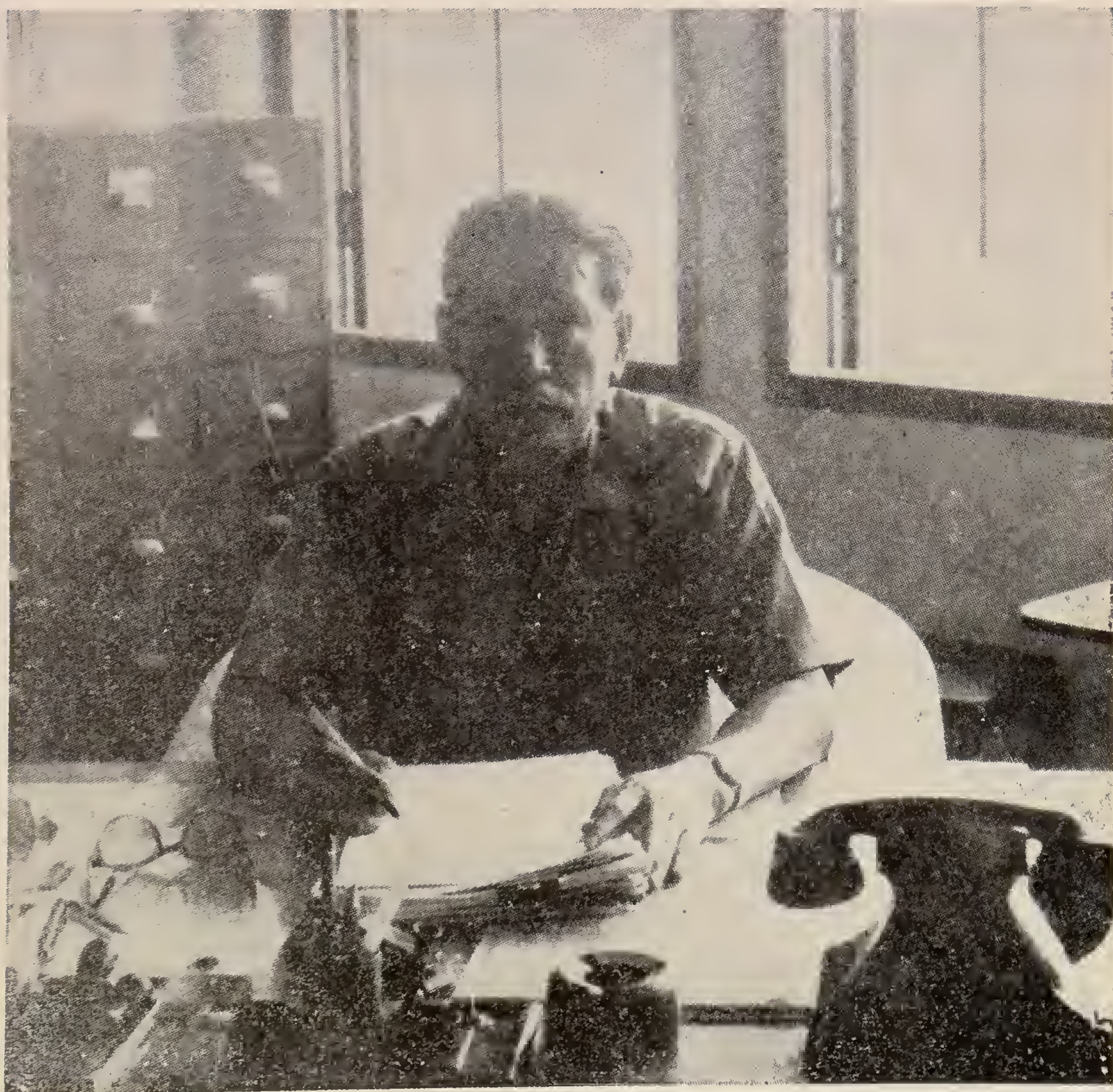


อนุสรณ์ในงานฌาปนกิจศพ

นายจามร สุทธิสอาด

วัดพระศรีมหาธาตุ

วันพุธที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๒๑



นายจามร สุทธิสอาด

ชาตะ : ๑ ธันวาคม ๒๔๕๔

มรณะ : ๒๓ มีนาคม ๒๕๒๑

ชีวประวัติ

นายจามร สุทธิสอาด เกิดเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๕๔ ณ บ้านตำบลตลาด อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นบุตรคนโตของ นายฉาย และ นางเจี๊ยก สุทธิสอาด ซึ่งล่วงลับไปแล้วทั้งสองคน มีพี่น้องสามคน คือ:—

๑. นายจินดา เตชะเสน (ถึงแก่กรรม)
๒. นายละเอียด สุทธิสอาด
๓. นายเล็ก สุทธิสอาด (ถึงแก่กรรม)

มีภรรยาชื่อ นางช้อย สุทธิสอาด มีบุตรธิดาด้วยกัน ๗ คน คือ:—

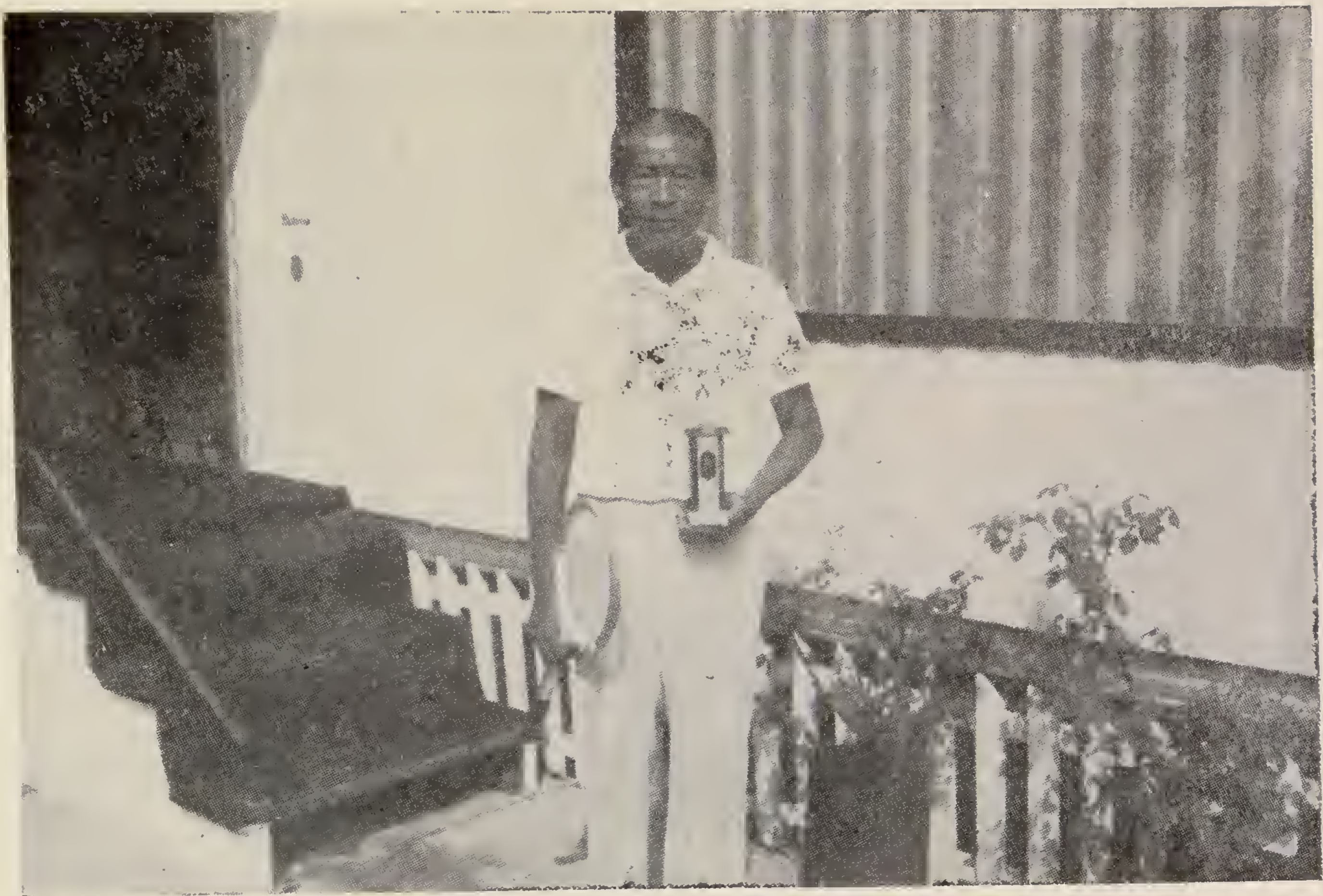
๑. นางขวัญยืน วิชพันธุ์
๒. นายแหลมทอง สุทธิสอาด
๓. นายสิทธิณรงค์ สุทธิสอาด
๔. นางประไพจิต รุ่งศรี

๕. นางผจง คล่องการงาน

๖. นางสุวภา ผาผุย

๗. นายอภิชาติ สุทธิสอาด

นายจามร สุทธิสอาด ได้รับราชการการรถไฟแห่งประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๖๘ ถึง พ.ศ. ๒๕๑๓ ถึงแก่กรรมวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๒๑ ด้วยโรคเส้นโลหิตในสมองอุดตัน ศิริรวมอายุได้ ๖๗ ปี



รับรางวัลชนะเลิศการแข่งขันเทนนิส ที่ลอสแอนเจลิส



รับรางวัลการแข่งขันเทนนิส ที่สโมสรการรถไฟ ฯ



บนภูเขา Twin Peaks เมืองซานฟรานซิสโก
เมื่อ ๖ ต.ค.๑๖



ถวายไทยทาน ที่บ้านพักในลอสแองเจลิส



YOSEMITE NATIONAL PARK

คำไว้อาลัย

อาลัยรักจากลูก ๆ

ในความรู้สึกของพวกเรา พ่อเป็นทั้งพ่อ ทั้งพี่และทั้งเพื่อน พ่อให้ความรักและสนิทสนมกับลูก ๆ อย่างยากที่จะหาใครเสมอเหมือนได้ การจากไปอย่างกระทันหันของพ่อทำให้พวกเราใจหาย เราเชื่อว่าดวงวิญญาณของพ่อจะไปสู่สุคติ เพราะความดีของพ่อมีมากสุดที่จะพรรณนา หากพวกเราต้องเกิดในชาติหน้า ขอเกิดเป็นลูกพ่ออีก

ขวัญยืน วิชพันธุ์
แหลมทอง สุทธิสอาด
สิทธิณรงค์ สุทธิสอาด
ประไพจิต รุ่งศรี
ผจง คล่องการงาน
สุวภา ผาผุย
อภิชาติ สุทธิสอาด

การจากไปของคุณตานั้นมันกระทันหันเสียเหลือเกิน ทำให้หลานเสียใจมาก ความตายได้มาพรากคุณตาไปจากหลาน ดังคำที่คุณตาเคยพูดไว้กับหลานว่า "คนเราทุกคนเกิดมาแล้วก็ต้องตาย ทุกคนต้องตายด้วยกันทั้งนั้น"

แอปเปิ้ล

กฤษณพล วิชพันธุ์

หลานทุกคนเศร้าสลดใจมากที่ทราบว่าคุณตาถึงแก่กรรม หลานได้อดกลั้นน้ำตาไม่ให้ไหลออกมา แต่มันสุดความสามารถที่หลานจะกลั้นได้ และหลานก็คิดไม่ถึงว่าคุณตาจะจากหลานไปโดยกระทันหัน หลานยังจำได้ว่าก่อนที่คุณตาจะถึงแก่กรรมนั้น คุณตาได้สั่งหลานว่าอย่างไร หลานจะทำตามที่คุณตาสั่งทุกประการ

หลานขอให้ดวงวิญญาณของคุณตาจงไปสู่ที่สุคติ ถ้าหากชาติหน้ามีจริง หลานขอให้คุณตาเป็นคุณตาของหลานต่อไปเถิด.

บึ่งปอง

วรรณลักขณาภรณ์ วิชพันธุ์

คำไว้อาลัย

คุณตาที่รัก ป๊ะและลูกหลานคุณตาเสียใจมาก หวังว่าวิญญาณคุณตาคงไปสู่สุคติ และไปผุดไปเกิดเป็นคนที่ดีต่อไป

จากป๊ะ

ด.ญ. จันทรวดี วิชพันธุ์

อาลัยคุณตา

คุณตาที่รักอย่างยิ่ง การจากไปของคุณตานี้หลานเสียใจมาก

จากเปเบ้

ด.ญ. กาญจนพันธุ์ วิชพันธุ์

คุณตาที่รัก ผึ้งรักตามาก ขอให้ตาไปสวรรค์

จากผึ้ง

รัฐนาพร คล่องการงาน

คุณตาขาเกศรักตามาก คุณตาดีต่อพวกเรามาก
แต่ยายก็ดีช่วยสั่งสอนเรา ตาสิ้นสติไปไม่นานมานี้เอง

จากลูกเกศ

เกศสุดา รุ่งศรี

ความตาย

แม้ว่าความตายจะมิใช่สิ่งอันพึงปรารถนาของมนุษย์และสรรพสัตว์ทั้งหลาย แต่ความตายก็มิใช่สิ่งที่น่าสพึงกลัว ความตายมิใช่สิ่งที่เลวร้ายน่ารังเกียจ ความเจ็บปวดและความทรมานที่มีอยู่ก่อนตายจะสิ้นสุดลงเมื่อความตายมาถึง ร่างกายที่ปราศจากวิญญาณจะนอนทอดด้วยความสงบ มิต้องดิ้นรนต่อสู้หรือเหน็ดเหนื่อยอีกต่อไป ด้วยความคิดดังกล่าวมานี้ ดิฉันจึงขออัญเชิญพระธรรมเทศนาอบรมก่อนฝึกปฏิบัติพระกรรมฐาน ของท่านอาจารย์พระมหาวีระ ถาวโร เพื่อท่านทั้งหลายจะได้มีโอกาสพิจารณาธรรมะข้อนี้ ดิฉันคิดว่าพระธรรมเทศนาเรื่องนี้จะมีประโยชน์แก่ท่านมากบ้าง น้อยบ้างตามกำลังสติ ปัญญา สัทธา และการปฏิบัติของท่าน กุศลอันเกิดจากการยังประโยชน์แก่ท่านนี้ ดิฉันและน้อง ๆ ขออุทิศให้แก่ นายจามร สุทธิสอาด บิดาผู้ล่วงลับไปแล้ว.

ขวัญยืน วิชพันธุ์

พระธรรมเทศนา
อบรมก่อนฝึกปฏิบัติพระกรรมฐาน
พระมหาวีระ ถาวโร

วัดจันทาราม (ท่าซุง) จังหวัดอุทัยธานี

แสดง ณ บ้าน พลอากาศตรี ม.ร.ว. เสริม สุขสวัสดิ์

๙ ซอยสายลม ๑ ถนนพหลโยธิน

เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๗

สำหรับการเจริญพระกรรมฐาน ความมุ่งหมายก็มีอยู่ว่า อันดับแรก ตั้งใจจะทำตนให้พ้นจากอบายภูมิทั้งสี่ มี นรก เปรต อสุรกาย สัตว์เดรัจฉาน เป็นต้น การเจริญพระกรรมฐานถ้าจะให้ดี ขอให้ท่านพุทธบริษัททั้งหลายนึกถึงความตายเป็นอารมณ์ ความจริงคนที่นึกถึงความตายเป็นอารมณ์ ไม่ใช่นึกแล้วจะให้ท้อถอย ไม่กระทำการงานใด ๆ เพราะว่ากฎของความเป็นจริงมีอยู่ว่าคนเกิดมาแล้วต้องตาย ไม่ว่าคน หรือ

สัตว์ วัตถุใด ๆ ทั้งหมด เมื่อมีความเกิดขึ้นในเบื้องต้น มีความแปรปรวนเสื่อมไปในระหว่างกลาง และในขั้นสุดท้ายก็มีความตายในที่สุด มีความพังในที่สุด ให้นึกถึงว่าความตายนี้เป็นเรื่องธรรมดาที่เราจะก้าวเข้าไปถึง

การที่พระพุทธเจ้าสอนให้บรรดาท่านพุทธบริษัทนึกถึงความตายเป็นอารมณ์ ก็เพราะว่ามีความต้องการให้ท่านทั้งหลายมีความไม่ประมาทในชีวิต ว่าความตายมีจริงในบุคคลทุกคน และก็ทุกคนเห็นคนตายเป็นปกติ แต่ทว่าส่วนใหญ่ลืมคิดว่าตนเองก็จะตาย นี่เป็นเรื่องสำคัญ และเมื่อความตายมาถึงแล้วก็ไม่ใช่สิ้นสุดของชีวิตจะมีเพียงเท่านั้น ความตายที่พวกเราเรียกว่าตายมันตายแต่เพียงขันธ์ ๕ คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ หรือที่เรียกกันว่า ร่างกาย แต่ส่วนอทิสมานกายที่สิงอยู่ในกาย ที่เป็นผู้บัญชากายให้ทำอะไรทุกอย่างพูดอะไรทุกอย่าง ผู้นี้ไม่ตาย เมื่อร่างกายตายแล้ว อทิส-มานกายที่สิงอยู่ในร่างกาย ก็ไปสู่ภพสู่ชาติใหม่ถ้ากิเลสของเรายังไม่หมด การไปสู่ภพสู่ชาติก็ไม่หมายความว่าจะไปเกิดเป็นคนเสมอไป คนทุก ๆ คนที่ตายจากความ

เป็นคนนั้นยากนักที่จะกลับมาเกิดเป็นคนใหม่ ไม่ว่าสักร้อยคนตายแล้วกลับมาเกิดสัก ๑ คนก็แสนยาก **ส่วนมากตายแล้วก็ไปอบายภูมิเป็นส่วนใหญ่ที่สุด** อบายภูมิที่จะไป คือ นรก เปรต อสุรกาย เดรัจฉาน ๔ อย่างนี้ท่านเรียกว่า อบายภูมิ นี่เรียกว่าประมาณของคนที่ตายร้อยละแปดสิบเป็นอย่างน้อยนะ ที่ตายแล้วไปสู่อบายภูมิ **ที่จะไปสู่สุคติเป็นมนุษย์ก็ดี เทวดาก็ดี พรหมก็ดี จะกันไว้ ถึง ๒๐ เปอร์เซ็นต์ก็เกรงใจเต็มที**ถ้าจะเอากันจริง ๆ ละก้อ **จะสู่สุคติจริง ๆ ไม่ถึง ๕ เปอร์เซ็นต์ เป็นส่วนใหญ่เท่าที่พบ**

ถ้าบรรดาท่านพุทธบริษัทสามารถทำทิพยจักขุญาณให้ปรากฏขึ้นมาได้หรือว่ามีมโนมยิทธิได้ บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายจะพิสูจน์ได้ชัดเจน วันหนึ่ง ๆ ไปดักอยู่ที่ทาง ๓ แพร่ง คือทางที่จะไปสวรรค์ ทางที่จะไปพรหม ทางที่จะไปนรก เราจะพบแต่คนที่นิยมลงนรกมาก เรียกว่ามากกว่าคนที่นิยมไปสวรรค์ ทั้งนี้เพราะอะไร ? เพราะว่าคนที่เกิดมาในโลกส่วนใหญ่ประมาทในชีวิต เห็นชาวบ้านเขาตายเลยไม่คิดว่าตัวเองจะตายบ้าง

เห็นความตายของบุคคลอื่นเป็นกีฬา แต่ทว่าคิดว่าตัวเองไม่ตายนี่มันน่าคิด ความจริงคนทุกคนเกิดมาแล้วต้องตาย ถ้าหากความดีสนับสนุนตายแล้วก็ไปสู่สุคติ มีการเกิดเป็นมนุษย์ เทวดา พรหมบ้าง ถ้าดีถึงที่สุดก็ไปนิพพาน แต่ก่อนที่จะตาย ถ้าความชั่วสนับสนุนก็ลงอบายภูมิ ในคนประเภทนี้มีเปอร์เซ็นต์สูง

การที่พุทธบริษัทมาเจริญพระกรรมฐานตามแนวที่พระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนไว้ อันดับแรกพระจอมไตรบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนให้บรรดาท่านพุทธบริษัททรงสติสัมปชัญญะ **สติคือความระลึกนึกเข้าไว้ สัมปชัญญะ รู้ตัว** คือนึกไว้เสมอว่า เราจะต้องตาย แล้วก็รู้ตัวว่าเวลานี้ก่อนที่เราจะตายเรามีทุนสำหรับความดี หรือทุนสำหรับความชั่วเข้าไว้วัดใจไว้ให้เป็นปกติ เวลานี้ปัจจัยที่เรามีอยู่ในใจของเราคือ ทุนแห่งความประพฤติ เป็นทุนของอบายภูมิเป็นทุนของสวรรค์หรือว่าทุนของพระนิพพาน อันนี้ละที่มีความสำคัญ ถ้าหากว่าเราไม่ตั้งใจวัดความดีความชั่วของเราเข้าไว้ เผลอตัวไปเมื่อไร เวลาตายไปคว้าเอาทุนนรกเข้าก็มีความทุกข์

หนัก **ฉะนั้นการที่ท่านพุทธบริษัทตั้งใจมาเจริญพระกรรม-ฐาน** จะเป็นที่สำนักนี้ก็ดีสำนักอื่นก็ดีก็มีผลเสมอกัน หมายความว่า ทุกสำนักถ้าเป็นสาวกของพระพุทธเจ้าก็สอนเหมือนกัน ไอ้ที่จะดีเพียงใดได้ผลเพียงใดเป็นเรื่องของพุทธบริษัทเอง อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ผู้แนะนำก็ปฏิบัติตนอย่างพระพุทธเจ้า ที่เรียกว่า อกฺขาตาโร ตถาคตา พระพุทธเจ้ากล่าวว่า ตถาคตเป็นแต่เพียงผู้บอก ท่านทั้งหลายจะดีเพียงใดก็อาศัยการประพฤติปฏิบัติทำตนของตนเอง ไม่ใช่ว่าครูบาอาจารย์ ไม่ใช่ว่าพระพุทธเจ้าจะยกใครไปพรหม ไปนิพพาน ยังงั้นบอกให้แล้วก็ประพฤติปฏิบัติกัน ถ้าอาจารย์องค์ไหนบอกว่าสามารถจะยกใครไปสวรรค์ก็ได้ ไปพรหมโลกได้ ไปนิพพานได้ ด้วยกำลังของอาจารย์ก็แปลกใจเหมือนกัน เรื่องนั้นเป็นเรื่องของท่าน มาพูดเรื่องของเราดีกว่า

การเจริญกรรมฐานวันนี้ขอพูดตอนต้น เพราะมีคนมาใหม่ ในตอนต้นก่อนจะทำอะไรทั้งหมด ขอให้ท่านใช้สติสัมปชัญญะคุมใจไว้ตลอดวัน ไม่ใช่เฉพาะเวลานี้ **ว่าเราจะไม่เป็นผู้มีกังวลในเหตุที่ยังไม่มา ยังมา**

ไม่ถึง หมายความว่า เรื่องอะไรก็ตามที่มันแล้วก็ให้มันแล้วกันไป ที่ยังไม่มาถึงยังไม่ต้องคิด เพราะว่ามันยังไม่มา เว้นไว้แต่ว่าข่าวนั้นเขาส่งมาแล้วว่า เราจะต้องมีงานปฏิบัติอะไร นั้นเป็นเรื่องที่ว่ามีมาแล้วหรือเรื่องเข้ามาถึงแล้ว เรื่องที่ยังไม่มาถึงยังไม่ต้องคิดก่อน เอาปัจจุบันให้ดี สำหรับปัจจุบันนี้มีหน้าที่อย่างไร ปฏิบัติงานในปัจจุบันให้ดีเป็นใช้ได้ เพราะคนเราทุกคนไม่มีอดีตและอนาคต ตามปกติก็มีแต่ปัจจุบัน เพราะว่าทุกคนจะหาเมื่อวันวานนี้กับพรุ่งนี้ไม่พบเหมือนกัน เราพบแต่วันนี้เสมอ ชื่อว่ากรรมอะไรก็ตามถือว่าเป็นกรรมปัจจุบันเสมอ ถ้าเราแก้ปัจจุบันให้ดีพ้นจากอบายภูมิ เรื่องอดีตอนาคตไม่ต้องเป็นห่วง อดีตที่แล้วก็แล้วกันไป สำหรับอนาคตที่จะไปถึงมันก็ดี เพราะว่าวันนี้เราทำดี ในวันพรุ่งนี้ที่จะทำมันไม่มี ก็มีวันนี้วันเดียวกันแล้วก็เฉพาะอย่างยิ่ง เวลานี้ก็เป็นเวลานี้ เวลาอีกประเดี๋ยวหนึ่งสำหรับเราก็ไม่มี และเวลาที่ล่วงมาแล้ว สำหรับเราก็ไม่มี ปัจจุบันมันปรากฏว่าเป็นเวลานี้อยู่ตลอดเวลา

ฉะนั้น ขอให้บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายโดย

ถ้วนหน้า อันดับแรกคือ **เจริญพระกรรมฐานเพื่อป้องกันอบายภูมิ ส่วนแรกที่เราจะเข้าถึง คือ หนึ่ง ทานบารมี** เรื่องทานบารมีขอท่านพุทธบริษัทอย่าขาด แต่ว่าอย่าให้เกินวิสัยสำหรับเรื่องวัตถุ **ทีนี้ทานอีกทานหนึ่งเป็นทานที่ไม่ต้องลงทุน มีคุณมากขอให้บรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่าน ขอให้ให้เป็นประจำ ให้มากเท่าไรได้ก็ดี เพราะไม่รบกวนทรัพย์สิน คือ อภัยทาน ถ้าบุคคลใดเขาเคยล่วงเกินเราในอดีตก็ตาม ในปัจจุบันก็ตาม คือว่าเราได้ให้อภัยแก่บุคคลนั้น** ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะคนที่ทำให้เราไม่ชอบใจ เขาไม่ตั้งใจจะทำชั่ว คนทุกคนที่มีความประสงค์ดี แต่ที่ทำความผิดพลาดไปเช่นนี้ เพราะอำนาจของนายบังคับ เจ้านายคนไหนบังคับเขา เจ้านายภายนอกนี่ไม่มีความสำคัญ สั่งงานแล้วเราหลีกเลี่ยงได้ **แต่ว่าเจ้านายที่มันบังคับอยู่ข้างในใจมีความสำคัญมาก เจ้า-นายคนนี้ คือ กิเลส ตัณหา อุปาทาน และอกุศลกรรม** กิเลสนี้คือความเศร้าหมองจิต ตัณหาได้แก่ความทะยานอยาก อุปาทานได้แก่การยึด ยึดถือเกินพอดี และอกุศลกรรมที่เข้ามาสิงจิตให้คิดว่าชั่วเป็นดี **ไอ้เจ้านาย**

๔ คนนี้ มีความสำคัญมาก คือ กิเลส ตัณหา อุปาทาน และอกุศลกรรมยุยงส่งเสริมให้คนดี ๆ ตกอบายภูมินับไม่ถ้วน เราขืนคบขืนปล่อยตัวให้เป็นทาสของบุคคลทั้ง ๔ อยู่เพียงใด ท่านทั้งหลายจะไม่มีโอกาสรับความสุข **นี่คนที่เขามาทำให้เราไม่ชอบใจ เพราะว่าตกอยู่ภายใต้อำนาจของเจ้านายทั้ง ๔ ตน** เราเห็นว่าเขาเป็นทาสอยู่ ในเมื่อบุคคลที่ถูกเจ้านายบังคับ เจตนาแท้เขาไม่ต้องการจะด่า ไม่ต้องการจะว่าจะกลั่นแกล้งเรา แต่ก็ทำไปเพราะถูกบังคับ **เราก็ไม่ควรจะโกรธเขา บุคคลที่เราควรจะประกาศตนเป็นศัตรูอย่างยิ่ง** คือ กิเลส ตัณหา อุปาทาน และอกุศลกรรม ตัวที่บังคับเขา **ตัวเขาน่ะเราให้อภัยบุคคลนั้น แต่เราต้องเป็นศัตรูกับกิเลส ตัณหา อุปาทาน และอกุศลกรรม คิดฆ่ามันเสียให้สิ้นไป** ถ้าฆ่าตัวร้าย ๔ ตัวนี่แล้วเมื่อไร เราจะมีความสุข คนอื่นจะมีความสุข **ทานอันนี้ คือ อภัยทาน** ขอให้บรรดาท่านพุทธบริษัทให้ให้มากที่สุด เพราะไม่ต้องลงทุน **ถ้าท่านมีอภัยทานอยู่เป็นปกติ** อยากจะพูดว่า **ตกนรกไม่เป็น**ซะเลย ยังจะไม่อยากพูดถึงศีล **ถ้ามีอภัยทานเป็นปกติเพียงอย่างเดียว**

บรรดาท่านพุทธบริษัทบัญชีนรก เขาไม่อยากจดกันแล้ว เขาเกรงเมื่อยมือแล้วก็ยังอย่าเพิ่งประมาท มันอาจจะมีได้เหมือนกัน

ต่อแต่นี้ไปก็ขอให้บรรดาท่านพุทธบริษัท **ถือศีล ให้พุทธบริษัททรงพรหมวิหาร ๔ คือ เมตตา ความรัก กรุณา ความสงสาร มุทิตา ตัดความอิจฉาริษยาออกจากใจ อุเบกขา สิ่งใดที่มันเกิดขึ้นกับเราก็ดีที่เนื่องกับเราก็ดี ถ้าเกินวิสัยก็ไม่ดิ้นรน ถือว่าเป็นเรื่องธรรมดา มีทรงคุณธรรม ๓ ประการนี้ให้ประจำอยู่ในใจ ให้ทรงอยู่ตลอดกาลตลอดสมัย** แค่นี้เลี้ยงนรกได้ ๑ ศอก ยังไม่ถึงเอาขาเข้าไปแหย่ **และต่อจากนั้นไป เพื่อทรงสติสัมปชัญญะของท่านพุทธบริษัทได้สมบูรณ์แบบ ขอให้กำหนดรู้ลมหายใจเข้าออก เพื่อฝึกสติสัมปชัญญะ** เวลาหายใจเข้ารู้อยู่ว่าหายใจเข้า เวลาหายใจออก รู้อยู่ว่าหายใจออก **แล้วเวลาหายใจเข้าให้นึกถึงความดีของพระพุทธเจ้า** หายใจเข้านึกว่า **พุท** หายใจออกนึกว่า **โธ เพียงคู่นี้แหละ มีความดีเหลือล้น** ถ้าบรรดาท่านพุทธบริษัททำได้ตามที่กล่าวมาแล้ว คือ

๑. มีอภัยทานเป็นปกติ

๒. รักษาศีลตามสภาวะที่ตนจะรักษาได้ ศีล ๕, ๘,๑๐,๒๒๗, **รักษาให้ได้บริสุทธิ์ มีพรหมวิหาร ๔ เป็นปกติ มีสติกำหนดรู้ลมหายใจเข้าออก นึกถึงความดีของพระพุทธเจ้า คำว่า พุทโธ ไว้เป็นปกติ** เพียงเท่านี้นรกเขาก็ไม่ต้องการแล้ว แต่อย่าประมาทนะ เพราะเป็นฌานโลกีย์ ฌานโลกีย์ถ้าประมาทเมื่อไรเหตุร้ายก็เกิดเมื่อนั้น ฌานโลกีย์แม้ว่ามีสภาพไม่มั่นคงนัก ไม่คงทนนัก ความง่อนแง่นคลอนแคลนง่าย **ถ้าหากว่าไม่ประมาททรงอารมณ์ความดีอย่างนี้ไว้ตลอดเวลา บาปกรรมใด ๆ ที่บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายโดยถ้วนหน้าที่ทำมาแล้วกาลก่อน ถึงแม้ว่าจะหนักเท่าไรก็ตาม ถ้าหากว่าท่านสามารถทรงความดีเข้าไว้เพียงเท่านี้จนกระทั่งถึงวันตาย อาตมาแน่ใจและเชื่อแน่ว่า บรรดาท่านพุทธบริษัทหนีกฎของกรรมและบาปนั้นได้แน่**

สำหรับท่านที่ฝึกใหม่ การที่จะทรงคำภาวนาและพิจารณาลมหายใจเข้าออกได้ ตลอดเวลาที่นั่งอยู่ย่อมเป็นของยาก เพราะเป็นการฝึกใหม่ ไม่ใช่ผู้ทรงฌาน

หากว่า ท่านภาวนาไปและพิจารณาลมหายใจเข้าออกไป ถ้าเผอิญมันลืม พอรู้สึกตัวก็ตั้งต้นใหม่ **มีกำหนดรู้ลมหายใจเข้าออกได้** และภาวนาได้ไม่นานก็ลืมเสียอีก เผลอไปแล้วก็เริ่มต้นขึ้นมาใหม่เพียงเท่านี้เราเรียกว่าขณิกสมาธิ แปลว่าสมาธิเล็กน้อย หากว่าท่านทำได้เพียงเท่านี้แล้ว ทำไปไม่ดีไปกว่านี้ **แต่ว่ามีอภัยทาน มีศีลบริสุทธิ์ มีพรหมวิหาร ๔ ทรงความดีเพียงเท่านี้ก็จัดว่ามีความดีเป็นเลิศ** ทั้งนี้เพราะว่าองค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า ได้เคยทรงตรัสไว้ว่า**บุคคลผู้ใดมีเมตตาจิตก็ดี วันหนึ่งเพียงชั่วขณะจิตเดียว เรากล่าวว่าบุคคลผู้นั้นเป็นผู้ที่ไม่ว่างจากฌาน** และก็การทรงสมาธิได้เล็ก ๆ น้อย ๆ ได้บ้างไม่ได้บ้าง ลืมบ้างเผลอไปบ้างแบบนี้ ถ้าบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายยังไม่เคยตาย แต่ความจริงเคยตายมาแล้ว แต่ยังไม่ได้ซ้อมตายแล้วก็เกิดใหม่อาจจะยังไม่ทราบ สำหรับอาตมาเคยซ้อมตายมาแล้ว ความจริงไม่ได้ซ้อมมันจะตายของมันเอง ตอนนั้นความจริงไม่ได้มีความดีอะไรนัก เป็นแต่เพียงท่านผู้ใหญ่เกณฑ์ให้ภาวนา **พุทโธ** ก็ทำบ้าง ไม่ทำบ้าง อย่างที่พูดมาแล้วเมื่อกี้นี้ แต่

ทีนี้ทุกขเวทนามันบีบคั้นเข้ามากเต็มที่ จิตก็ไม่รู้จะเกาะอะไรเป็นที่พึ่ง **ตอนนั้นปรากฏว่าจิตรวม สมาธิที่เรียราดทำบ้างไม่ทำบ้างกลับเป็นสมาธิหนักมีอารมณ์ตั้งมั่น** อันนี้เคยถามบรรดาท่านพุทธบริษัทหลายท่านเวลาใกล้จะตายว่าเวลานี้มีความรู้สึกว่าเป็นอย่างไร ที่เคยทำบ้างไม่ทำบ้างดีบ้างไม่ดีบ้าง ท่านบอกว่ามีอารมณ์รวมเหมือนกัน **เป็นอันว่าการทำสมาธิจิตได้บ้างไม่ได้บ้าง เผลอบ้าง ไม่เผลอบ้าง ทรงสมาธิบ้าง ไม่ทรงสมาธิบ้าง มีอภัยทานและศีลบริสุทธิ์ เมตตาบารมีทรงความดีในสมาธิพอเล็กน้อย** อย่างนี้เป็นอันว่า ท่านพุทธบริษัททั้งหลายสามารถจะหลีกนรกได้ตามต้องการ วันนี้ขอพูดเฉพาะตอนต้น ๆ เพียงเท่านี้ สำหรับท่านพุทธบริษัทที่ทรงความดียิ่งกว่านี้ก็ขอให้ปฏิบัติตามอัธยาศัย

พิมพ์ที่โรงพิมพ์วิญญาณ ๔๗/๒ ถนนสามเสน
บางลำภู กรุงเทพมหานคร โทร. ๒๘๒๒๐๒๕
พร รัตนสุวรรณ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา พ.ศ. ๒๕๒๑

* 1 หัน: 2 ตัน. —

— ใช้กระดาษ 6 ชั้น.